

Neli kuud 1917. aastal ilmunud Petrogradi vasakpoolses ajalehes „Vabadus” avaldatud V. Ludviku kirjad Abhaasiast Sulevi külast. Taga-Kaukaasia: Abhaasia: Sulevi. Villem Ludvik. Viljasaagid ja -hinnad. Kaubaolud. Kooliõpetaja puudumine; saksa asendusõpetaja ja selle lahtilaskmine. Ilmad. Tartu kaupmees Nikolai Drukker ja tema röövimine. Kuritegevus. Digiteeris A. Aule, kirjaviis muutmata.

Vabadus (nr. 49), 18. august 1917, lk. 3

Sulewi asundusest.

Tänavuse aasta wiljakaswu peab wõrdlemisi kehvaks pidama, mis wäga wihmase kewade arwesse tuleb lugeda, iseäranis rukkid ei annud paiguti seemetki kätte, rohkem rahuloldawad olid nisu ja kaer. Kartulid töotawad keskmist ja mais (kukurus) head saaki anda.

Wiljapuudest on rikkalikult koormatud mustad Prantsuse ploomid ja wäikesed pähkliid, kuna teistest aiasaadustest suuermat loota ei ole, niisama tühjajad marjadest on ka wiinaaiad.

Tööludest olgu nimetada, et tubaka istandikud, mis armenlaste ja greeklaste omad, tööpalgad äärmiselt kõrgeks tõstsid. Nii makseti töölisele, olgu meeste ehk naisterahwas, 10—15 rbl. päewas, wilja niitjatele koguni 25 rbl., praegune kuupalk on 120—150 rbl. kuus, selle juures toit peremehe poolt. Kollast tööjõudu oli küllalt saada, odawamalt aga eestlased armenlaste ja greeklastega wõistelda ei jõudnud, siis pidid nad igäuks omal jõul läbi ajama, mis mitmesugused tööd ripakile jättis ja õigest ajast edasi lükkas, nii näituseks heina ja maisi harimise.

Turgudel on kaupa wähe, sest et põlluharijatest puudus on. Kartuli puudast maksetakse 4—5 rbl., kapsa puudast niisama, wõi nael maksab 300—320 kop., piima toop 50 kop., elus kana 5—6 rbl. munad 10 tükki 180—200 kop.

Kauplustest on otsas riide- ja naha kaup.

Rahwa waimuelust kõneldes öeldakse, et tubli kooliõpetaja on asunduse hing — sel sõnal on täis tõsidus. Juba 2 aastat oleme ilma kooliõpetajata, käes olewal kewadel saatis kohane inspektor siia asetäitja, ühe sakslase kooliõpetajannaks, kelle ilmawaated sugugi seltskonnaga kokku ei sünni. Nüüd on kogukond temale selle koha üles ütelnud, saab näha, keda eestulewaks talweks koolitajaks saame. Nii suigub rahwa waimuelu; ärksamad tegelased on wae nuwäljal, paljud ka sinna jäädawalt kadunud, kuna üksikud, kes külas weel järel jäänud, wäikeste jõududega suuremat ei suuda korda saata.

W. Ludwik.

Vabadus (nr. 91), 10. oktoober 1917, lk. 2

Ka soojas Mustamere rannas jõuab sügis oma wilu ja vihmaste ilmadega kätte, esimene öökülm oli siin 19. sept., mis siiski suurt kahju ei sünnitanud.

Pea sissetulekuallikaks siinsetele asunikudele on wiljapuu aiad, kus iseäranis mustad ploomid esimesel paigal seisavad. Nende kuiwatus on juba lõpul ja saaki võib heaks lugeda. Puuda hind on kindlaks määratud 60—75 rbl., mida kohane toitluskomitee kottides wastu võtab. Ka anti sellesama komitee poolt teada, et wilja Sisewenemaalt võimalik saada ei ole ja et igaüks peab omaga läbi ajama. Meie, eestlased, saame lootuse järele tulewa lõikuseni läbi, aga mis teewad siinsed tubaka istandikud? Äratab tõsist kartust, kas mitte ei tule nendega wiimane leiwapaluke pooleks jagada?

Meie waikses rahulikus nurgas Sotshi ümbruses ei olnud waremal ajal mingisugust rööwimist ega wägiwalda, aga wiimase paari kuu jooksul on siia salk elukutselisi rööwliid asunud. Nii rööwiti Tartu kaupmees Nikolai Drukker, kes Peetrilinnast 25. aug. kaubanduse asjus siia sõitis, Sotshi linnas päise päewa ajal paljaks ja võeti temalt 10,000 rbl. raha ja rewolwer ära. Peale selle rööwiti maanteel Sotshi ligidal ühelt armenlaselt 35,000 rbl., kuna tema seltsimees, kes katsunud wastu panna, kinshaliga läbi löödi. Sellepärast ettewaatust neile, kes soowivad siia reisida.

W. Ludwik.